

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně, soud pro mládež, rozhodl v hlavním líčení konaném dne 16. června 2021 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Adama Kafky a přísedících Mileny Trnečkové, DiS. a Jany Hlavicové,

takto:

Mladistvý

XXXXX, nar. XXXXX v XXXXX, XXXXX, trvale bytem XXXXX,

je vinen, že

dne 19. 11. 2020 kolem 09.00 až 09.10 hod. v XXXXX, v kuchyni bytu na ulici XXXXX, který obýval společně s rodiči, po předchozí slovní rozepři, při které mu matka zakázala návštěvu přítelkyně, vzal z kuchyňského stolu kuchyňský nůž celkové délky 31,5 cm s dřevěnou stříenkou s jednostranně broušenou čepelí délky cca 20 cm do ostrého hrotu a podhmatem v čelně čelním postavení touto zbraní opakovaně bodl do břicha a hrudníku při minimálně střední, spíše větší intenzitě svoji matku XXXXX, narozenou XXXXX, následně na žádost matky vyhledal souseda, který přivolal rychlou záchrannou službu, jež poškozenou odvezla do XXXXX nemocnice XXXXX, mezitím mladistvý držel poškozené ruku na bodné rány na krku, aby zastavil krvácení, v nemocnici se poškozená podrobila urgentnímu operačnímu zákroku z vitální indikace, kdy v důsledku útoku nožem poškozená utrpěla bodněřeznou ránu na přední straně hrudníku vpravo při hrudní kosti v průběhu pátého žebra s průnikem třetím mezižebřím, délka v bodu 4 cm s průnikem do dutiny hrudní, protětím hrudní a prsní cévy a zasažením středního laloku pravé plíce

a dále bodněřeznou ránu na přední střední ploše břicha vlevo s délkou vbodu 3 cm s průnikem přes stěnu břišní a defektem v omentu (předstěna břišní), kdy ze soudně lékařského hlediska se jednalo o těžké bezprostředně život ohrožující zranění, kdy k úmrtí poškozené nedošlo pouze díky rychlé a specializované lékařské pomoci, přičemž s ohledem na použití kuchyňského nože, tedy nástroje s ostrou čepelí snadno pronikajícího měkkými tkáněmi, dále vzhledem k intenzitě a způsobu vedení útoku, který byl veden opakovaně a razantně v rychlém sledu bez možnosti účinné kontroly místa dopadu nože a směřoval na oblast hrudníku a břicha poškozené, byl útok plně způsobilý ke vzniku vážných až smrtelných poranění, a to především při zásahu některého nitrohruďního orgánu – plic, srdce či některé z velkých cév a rovněž v dutině břišní hrozilo protnutí střev, žaludku, zasažení jater, sleziny, slinivky břišní, kdy mohlo dojít jednak k rozvoji infekce a jednak k masivnějšímu nitrobřišnímu krvácení, jež by vedly ke smrti poškozené, čehož si musel být mladistvý s ohledem na způsob útoku a minimálně průměrný intelekt vědom,

tedy

- jinému úmyslně způsobil těžkou újmu na zdraví

tím spáchal

- provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 trestního zákoníku

a za to se mu ukládá

Podle § 145 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 31 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže trestní opatření odnětí svobody v trvání

3 (tří) roků.

Podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku, § 33 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže se mladistvému výkon uloženého trestního opatření odnětí svobody podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání

3 (tří) roků.

Podle § 33 odst. 1, § 15 odst. 1, 2 písm. a) zákona o soudnictví ve věcech mládeže se mladistvému na zkušební dobu podmíněného odsouzení ukládá výchovné opatření – dohled probačního úředníka.

Podle § 33 odst. 1, § 15 odst. 1, 2 písm. c), § 18 odst. 1 písm. e) zákona o soudnictví ve věcech mládeže se mladistvému na zkušební dobu podmíněného odsouzení ukládá výchovné opatření – výchovná povinnost, aby podle svých sil nahradil škodu způsobenou proviněním.

Podle § 33 odst. 1, § 15 odst. 1, 2 písm. c), § 18 odst. 1 písm. g) zákona o soudnictví ve věcech mládeže se mladistvému na zkušební dobu podmíněného odsouzení ukládá výchovné opatření – výchovná povinnost, aby se ve svém volném čase podrobil psychologickému poradenství nebo terapeutickému programu.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je mladistvý povinen zaplatit poškozené XXXXX, na náhradu škody částku ve výši 229.185,- Kč.

Odůvodnění:

1. Po provedeném dokazování soud zjistil skutkový stav tak, jak je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.
2. Před zahájením dokazování mladistvý ve shodě se státní zástupkyní označil veškeré skutečnosti uvedené ve skutkové větě podané obžaloby za nesporné. Jelikož s ohledem na ostatní skutečnosti nebylo závažného důvodu o těchto prohlášeních pochybovat, soud ve smyslu § 206d trestního řádu rozhodl o upuštění dokazování těchto skutečností a dokazování bylo provedeno pouze ve zbylém rozsahu.
3. **Mladistvý** ve své výpovědi u hlavního líčení využil svého práva a k věci vypovídat odmítl. Ke své osobě uvedl, že je svobodný, bezdětný, je stále, byť formálně, studentem XXXXX, a v současné době se snaží najít jinou školu – XXXXX – XXXXX, XXXXX. Žádné léky nebere. Po propuštění z vazby kontaktoval psychologa, chodí k němu, když mu napíše, že má volný termín, cca 1x za 14 dnů. Alkohol ani drogy od propuštění z vazby neužívá. Chodí pravidelně k probačnímu úředníkovi. Jiné trestní stíhání proti němu vedeno není. Jeho rodiče jsou v současné době rozvedeni, ale bydlí pořád spolu a s ním ve společné domácnosti. Komunikují spolu, všechno si vysvětlují, plánují společné výlety. K žádnému konfliktu mezi nimi od propuštění z vazby nedošlo.
4. Podle § 207 odst. 2 trestního řádu byl čten protokol o výsledku mladistvého z přípravného řízení (č. l. 132-141). Tehdy mladistvý k věci uvedl, že ráno jakoby vstal, dělal něco na mobilu a psal si něco se svou holkou XXXXX. Vstal kolem 7.30 hod., pak od 9.00 hod. jej volala mamka do kuchyně, přišel tam, mamka na něj byla našťavaná ohledně školy, že si neplní nějaké úkoly a chtěla mu dát zaracha, a to znamenalo, že by nemohl jet za svou přítelkyní. Jeho to jakoby hodně štvalo a tak na sebe jakoby trochu křičeli. On v tom vzteku vzal nůž a šel k mamce a jakoby do ní bodal, ale ne tak, aby ji probodl a zabil. Bodal ji do břicha. Pak si všiml, že matka krvácí a jakoby vstala ze židle a z kuchyně šla do obývacího pokoje. Ona ležela na gauči, opírala se o gauč a o postel. Matka řekla, že má zavolat nejdřív tat'kovi, ale neměli oba dva kredit. Pak šel k sousedům do vedlejších dveří na chodbě na stejném patře, jak mají byt oni. Neví, jak se sousedé jmenují, je to starší pán a paní. Řekl jim, že matka krvácí a že mají volat záchranku. Šel rychle zpět do bytu k matce, pak přišel soused pan domácí, u něho jsou vlastně v podnájmu, a volal, co se stalo, volal do mobilu, jakože záchranku a ptal se, co se stalo. On nevěděl, co má říct, tak řekl, že jeho matka je poraněná nožem. Matka, když ještě mohla mluvit, řekla, že ji několikrát bodl. Pak byl u své matky a jakoby ji hlídal. Držel jí prsty na přední části krku, aby mohla dýchat. Pak přišla policie a dva policisté jej vzali z obývacího pokoje do kuchyně, aby byl v kuchyni. Ptali se, kde je nůž, ten byl na židli, dal ho policistům. Pak přišla i záchranka a ta si matku odvezla do nemocnice. Jak matku odvezli, tak policisté mu dali pouta a pak čekal u svého baráku, co se bude dít. Vyptávali se jej, co se stalo, kvůli čemu, pak mu dělali test, jestli není pod vlivem, nějaký test byl negativní, takže nebyl pod vlivem ničeho. Ptali se ho, jestli se s něčím léčí, jestli nemá nějakou duševní nemoc, on řekl, že ne. Pak byl se dvěma policisty v pokoji a tam čekal, co se bude dít a pak ho odvezli na policejní úřad, na stanici v XXXXX. Pak čekal, až ho odvezou do XXXXX na policii. Neudělal to, protože by chtěl někoho zabít, někomu ublížit, v podstatě je mu to až moc líto, docela hodně, stydí se za to. Bydlí v bytě, v baráku, je to jakoby bytovka v paneláku. Když se vejde do dveří, je tam chodba, po levé straně koupelna se sprchou a záchodem. Když se jde rovně, jde se do kuchyně, po pravé straně do obývacího pokoje a pak ještě jsou dveře, a to se jde do další místnosti, do jeho pokoje po pravé straně. On tam bydlí s matkou i s otcem, sestra XXXXX bydlí u přítele, ale o víkendu bývá doma u nich. Se sestrou mají společný pokoj, rodiče mají své postele v obývacím pokoji. S rodiči vychází dobře, někdy se pohádají, pak se to

dořeší, odpustí si to. Se sestrou nemá žádný konflikt. Sestra s rodiči taky nemá žádný velký konflikt, rodiče mezi sebou taky ne, občas se na něčem neshodnou, pak si vše ujasní, odpustí si. Pokud se týká jeho, tak je to většinou škola, rodičům vadí styl, jakým se učí, na něco se třeba vykašle. Když ho matka tehdy zavolala, tak seděla vzadu u počítače a zároveň u kuchyňského stolu, on stál u kuchyňského stolu, ale blízko mezi dveřmi mezi kuchyní a obývacím, ke vzdálenosti, se není schopen vyjádřit. Máma seděla u kuchyňské linky a byla u počítače a dívala se na e-mail, co jí poslala jeho třídní. Četla z e-mailu, co dělá a nedělá ve škole, jaký má prospěch v nějakém předmětu. Ještě mu řekla, že dostává zaracha a že prostě nepojede za svojí holkou. Netuší, jak dlouho ten zarach měl být. On jí na to odpověděl, že prostě za ní jít musí, za svou holkou, ona řekla, že ne, prostě, že zůstane doma a nikam nepůjde. Pak vzal jakoby nůž, který ležel na kuchyňském stole. Nůž byl přímo před ním. Nůž měl hnědou rukojeť a čepel byla dlouhá do špičky a čepel byla šedá. Nůž držel, jakoby chtěl něco krájet. Přibližoval se k matce, ona byla vystrašená a pak do ní prostě začal bodat, ale ne tak silně, jakoby ji chtěl zabít. Bodl ji 4x, většinou do břicha. Pokud jde o délku nože, ta byla asi 28 cm. Matka říkala ne a křičela u toho. Pak jakoby přestal, uvědomil si, že to není v pořádku a že matka krvácí. Ona mu na to řekla, že co udělal, že jí zničil šaty a teče jí krev. Byl úplně zděšený a nevěděl, co má dělat. Nůž položil na židli v kuchyni u ledničky. Matka vstala od počítače a řekla, ať zavolá otci. Jestli mu něco říkala před tím, než ji začal bodat, to si nevzpomíná. Viděl, že má krev na hrudníku a pak na břiše. On měl triko, černo-bílé, s krátkými rukávy, spodní prádlo, černé trenýrky, papuče černé, vevnitř barevná podrážka. Matka měla zelené šaty, černé legíny. Nevzpomíná si, jestli měla boty. On svůj oděv dal policii jako stopu, matka měla oděv na sobě. Matka mu za nějakou chvíli řekla, aby přivolal pomoc, nejdřív, že má zavolat otci, a to když odcházela z kuchyně do pokoje, oba dva ale věděli, že nemají kredit, nebyl zaplacený. Řekl matce, že půjde k sousedům, to už bylo v obývacím. Neuběhla ani minuta, bylo to hned, musel reagovat hned. Hned šel k sousedům a klepal a oni otevřeli. Někakou dobu to trvalo, možná minutu. Tam domácí přišel asi za minutu a pak asi za minutu přijela policie, spíš za dvě. Za tři nebo čtyři minuty přijela záchranka. Krev byla v kuchyni na podlaze a na kuchyňském stole, byly to spíš jakoby kapky a fleky, ne louže. Matka bledla a jakoby už měla pomalu umírat, prostě bledla. Byla při vědomí i v době, kdy ji odnesli. Ten nůž byl nůž na chleba a na maso, na jídlo, prostě kuchyňský nůž. Doma mají ještě další nože, menší, než ten, který použil, ty byly v poličce, kde jsou ostatní přístroje. Jeho matka nemá žádné onemocnění, jen má potíže trochu s kolenem. On se není schopen vyjádřit, proč matku bodl, byl prostě rozhněvaný, nevěděl, co dělá, ví, že když člověka bodne nožem do břicha, může ho zabít. Byl prostě rozhněvaný, ale nechtěl ublížit. Je to jakoby někomu dáte facku, ale je to ještě mnohem horší, než facka. Ví, že když někoho bodne nožem do hrudníku a břicha, že ho může zabít. Nevěděl, že to bude tak vážné, nevěděl, že bude z matky téct krev. Když ten nůž popadl, tak si neuvědomoval, jak je velký, prostě to nevěděl. V minulosti žádný takový stav, že by chtěl někoho napadnout, neměl, nikoho nikdy nenapadl. Ten nůž místo facky vzal, protože to bylo prostě přepnutí. Neuvědomil si to, že by někomu mohl ublížit, neměl tušení. Bylo to moc rychlé, nevěděl, co dělá, to byl moc našťvaný. Až to viděl, tak to bylo hrozné. On se nikdy nesebeпоškozoval, říká si o něm různé věci, ale není ani vyznavačem Emo stylu, poslouchá různou hudbu, nezařazuje se do Emo stylu, nezařazuje se nikam. Nikdo ho v minulosti nenabádal, aby někomu ublížil.

5. **Svědkyň - poškozená XXXXX**, matka mladistvého, u hlavního líčení vypověděla, že 19. listopadu ráno se probudila, chystala se do práce. Než odešla, tak ji napadlo podívat se do e-mailu, kde komunikovali s učiteli, protože probíhala on-line výuka. Tam viděla e-mail od třídní učitelky od XXXXX. V e-mailu bylo, že by si měl vypracovat nějaké úkoly – rýsování, technické věci, že pokud to nevypracuje, nebude klasifikován. Zavolala si ho do kuchyně, aby s ním o tom mluvila. Byla nervózní, až našťvaná, že to musí řešit. Začala na něho důrazně mluvit, že si to musí udělat, byl to čtvrtek, v pátek měl slíbeno, že pojede ke své přítelkyni, tak mu řekla, že to má vypracovat teď, aby mohl jet, že pokud to nevypracuje, nepojede. Věděla, že v tu dobu to pro něj hodně znamená ta přítelkyně a jet mimo domov. Věděla, že má deprese od uzavření škol a celkově s nástupem na učiliště. Snažili se mu najít vhodnou školu, ale nepodařilo se jim to. Použila takovou větu, kterou XXXXX asi zranila. Vzhledem k tomu, co prožívali celou základní školu a snažili se

na něm pracovat, aby základku udělal důstojně, tak ona byla ten člověk, co se s ním učil, snažila se mu být oporou a nedávat mu najevo, že je slabší, než ostatní děti ve třídě. On říkal, že tam musí jet. Ona chtěla být trochu hnusná a řekla, že nechápe, jak někdo může být dementní, že si nevypočítá, že když udělá úkoly, tak může jet za přítelkyní. Ona bývá nervózní, když spěchá. Vzhledem k tomu, že se celou základku snažili, aby XXXXX šel na střední školu XXXXX, protože nemá zručnost k řemeslu, bylo těžké tu školu zvolit. To se nepodařilo, protože známky nebyly takové, aby šel na střední, tak se snažili ho podporovat k řemeslu. Jemu to ze začátku nešlo, viděli, že zručnost a technické myšlení tam není. Řešila to s mistrem a třídní učitelkou, jestli má opustit školu nebo to ještě zkusit. Oba psali, že ještě zkusit, ale pak se to dělalo on-line, XXXXX se deprese zvětšovala tím, že měl pocit, že mu nejde naprosto nic. Klíčové bylo, že mu v tu chvíli řekla, že je dementní, jakoby se od nich odsekávala pupeční šňůra, nevěděla, kam s tím klukem a co dál. On seděl v kuchyni a říkal, mami, já musím jet, ona mu na to řekla tuto větu a ví, že se mu změnil výraz v obličeji, když řekla slovo dementní. On zopakoval dementní, jó, dementní a pak se to všechno odehrálo rychle. Neuvedomuje si okamžik, kdy uchopil nůž. Na stole před ním byl plech s koláčem, který upekla, manžel si ráno z plechu ukrojil a nechal nůž na plechu s koláčem. XXXXX seděl u stolu a najednou byl s nožem u ní, to byla rychlovka, takže neví. Stála u kuchyňské linky, nemohla dopředu ani dozadu, řekla, co děláš, co blbneš, ale už v tu chvíli v sobě cítila ten nůž. Nedokáže si tu chvíli zapamatovat. První rána byla v hrudníku, druhá v břiše, ale nepamatuje si to přesně, nepamatuje si, že by vydávala hlas. Cítila na místech, kde byl nůž, teplo, až nabrala dech, tak se podívala na XXXXX, říkala mu tiše „já umřu“. Nikdy to nezažila. V ten okamžik, kdy mu to řekla, tak výraz v XXXXX obličeji se vrátil, byl to zase XXXXX a řekl, ne mami, nepamatuje si, kde skončil nůž, byla jako ve snu. On už u ní nestál, měla šaty na sobě a říkala, že musí do práce, tak šla z kuchyně do ložnice, necítila bolest, myslela, že se převleče a XXXXX šel jakoby za ní. Nedošla k pohovce, kde se chtěla převléct, padla mezi dvě postele. XXXXX byl ustrašený a ona mu řekla, zavolej záchranku. Říkal, že nemá kredit a ona mu říkala, že taky ne. Říkala, ať zavolá sousedy, tak XXXXX vyběhl k sousedům, přišel s panem domácím. Ona už omdlévala, měla mžítiky před očima. Ví, že XXXXX jí držel rány, protože domácímu se dělá špatně z krve, takže on XXXXX instruoval, než přijela záchranka, XXXXX jí držel ránu na hrudníku. Přijela záchranka, křičela, že musí do práce, policie řekla „paní nemůžete do práce, jste vážně zraněná“. Pak už ležela v sanitce, vezli ji do XXXXX. V polovině cesty ztratila vědomí úplně. XXXXX zaregistrovala, když přijela policie a dali mu pouta. XXXXX byl vystrašený. Od té doby ho neviděla až do konce dubna, kdy ho poprvé jeli navštívit do vazební věznice. Pak byla nějakou dobu v nemocnici, asi týden, vědomí nabyla na JIP. Ví, že tam nic necítila, fyzicky ji nic nebolelo, bolest duše to všechno přehlušila. Nevěděla, co je se XXXXX, strašně se bála, neměla představu, jak vypadají věznice, bála se, co se tam s ním děje, jak se k němu druzí lidé chovají. Je faktem, že pro ni motivující bylo dostat se z nemocnice a zotavit se fyzicky, protože manžel je ještě nepraktičtější, než ona, tak se bála, jak bude mluvit s ostatními a jak bude působit na druhé lidi. Chtěla se vrátit co nejdříve, aby mohla začít komunikovat. Ani nevěděla s kým, protože jsme v tomto směru nic neřešili. Když se vrátila z nemocnice, byla hodně zesláblá, byla na nemocenské, po novém roce byla schopna jít do práce. Nemocnice ji vyšoupla s tím, že už je to spíš po duševní stránce. Doma to dnes vypadá tak, že si hodně přála, aby XXXXX pustili z vazební věznice, aby si mohli promluvit z očí do očí bez dozoru. Vypadalo to beznadějně, že tam zůstane. Do té doby, než se vrátil z vazby, jediné, co neustále řešila, byly deprese kvůli tomu, že syn je zavřený. Trest pro ni pokračoval dál. Tehdy ráno si telefonovali, když byl ještě v XXXXX, pak šla do práce, manžel jí telefonoval, když šla domů, a řekl, že je XXXXX doma. Utíkala domů, aby ho mohla obejmout. Od toho okamžiku cítí a ví, že je všechno v pořádku, že se děje něco, co má být, že je doma. Deprese jí zanikly, přestala mít strach, přestala mít špatný pocit, že každý den musí řešit, co je s ním a co se s ním děje. Ulevilo se jí, zmizely jí kruhy pod očima. Objali se, když přišel. V prvním okamžiku nemluví o tom, co se stalo, psali si dopisy, telefonovali si několikrát týdně, pak se viděli z očí do očí ve vazbě a mohli spolu mluvit. Ví, že toho XXXXX lituje, neví, co se stalo, proč se to stalo. Neví, co to je. Teď se učí vyjadřovat společně emoce, snaží se mluvit, nechávají větší prostor, aby mluvil, co cítí, co prožívá. Od nového roku ona chodí na psychoterapie,

kde ona učí o tom mluvit, teď už to říká poněkoliště. XXXXX začal chodit do XXXXX ke klinickému psychologovi, přál si XXXXX, našli doktora XXXXX, který se jim jevil dobře i v kontaktu. Jde jí o to, aby syn začal pracovat na tom, co se potřebuje. Dostal posudky z věznice, které mu dělali psychologové v XXXXX. Vypíchlí klíčové body, na co by se měli zaměřit, aby terapie k něčemu vedla, k něčemu byla. Ona tam s ním byla jednou jednou, je to jeho záležitost, on tam dochází, není plnoletý, ale domluvili se, že jí ty věci nebude říkat, kromě klíčových, kdyby chtěl spáchat sebevraždu nebo věděl, že bere drogy, tak jí to bude hlásit, ale co si oni spolu budou říkat, to už je XXXXX cesta, jeho boj. Ještě přemýšlí o společné mediaci, ale to jim psychologové zatím nedoporučili, protože by toho měli moc. XXXXX chodí na probačku. Do konce srpna je vedený na XXXXX, ale budou ho měnit, protože tam se rozkřiklo, co se stalo a není to to pravé ořechové. Volali do škol, nejvíce se jim líbí v XXXXX, kde mají možnost voleb, protože první kolo přijímaček nestihli. Na některých oborech zůstávají volná místa, můžou se tam přijet podívat, byli ochotní a hodní, byly tam zajímavé obory. To je primární, ale spíš potřebují, aby XXXXX začal pracovat na svém sebevědomí a věcech, ke kterým by se vyjadřovala, kdyby mluvila k jeho osobě. Od propuštění syna z vazby nedošlo k žádnému konfliktu, k žádné výrazné hádce. Jen jednou řekl něco, čím ji urazil, ale nic agresivního neproběhlo.

6. U hlavního líčení byl v souladu s ustanovením § 211 odst. 5 trestního řádu čten znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, vypracovaný znalkyní RNDr. XXXXX, Ph.D., k osobě mladistvého. Z jeho závěru vyplynulo, že XXXXX..... Mladistvý nebyl v inkriminované době pokusu vraždy dne 19. 11. 2020 v době od 9:00 do 9:10 hodin negativně ovlivněn alkoholem ani návykovými látkami ze skupiny amfetaminů, benzodiazepinu, kanabinoidů, kokainu s metabolity a opiátu.
7. U hlavního líčení byl v souladu s ustanovením § 211 odst. 5 trestního řádu čten znalecký posudek k duševnímu stavu mladistvého, vypracovaný znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie dětská a dorostová, MUDr. XXXXX a znalkyní z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace klinická psychologie dětí a dospělých, PhDr. XXXXX.
8. Ze závěru psychiatrické části znaleckého posudku vyplynulo, že v době vyšetření ani dle anamnestických údajů v době skutku mladistvý netrpěl žádnou duševní poruchou ani závislostí na alkoholu, byl jenom uživatelem marihuany. Délka užívání je cca 1 rok. Pravidelné užívání bylo v periodách několikadenní až týdenní kontinuální intoxikace THC, střídané dobrovolnou detoxifikací. Užívání marihuany nevedlo k dalším duševním poruchám typu intoxikační ataky, úzkostem nebo depresím. Nevedlo ani k zásadnímu vlivu na chování ve smyslu dissociality. Na užívání má mladistvý kritický náhled. Prognosticky příznivý vývoj při dodržení abstinence od THC. V době činu mladistvý netrpěl žádnou duševní poruchou, nebyl a není závislý na alkoholu. Před vyšetřovaným činem byl pravidelným uživatelem marihuany s periodami několikadenních mírných marihuanových tahů, střídané periodami samoindikované detoxifikace, a to v rozsahu dle MKN F12.1 poruchy způsobené kanabinoidy – škodlivé použití, t.č. abstinence. V době spáchání činu nemělo vliv pravidelné užívání marihuany. Objektivně v době činu byly jen stopové prvky THC a metabolitu v krvi, což vylučuje, že v době činu by byl pod vlivem THC. Mladistvý je vcelku psychicky zdravý přiměřeně věku s omezeními v rámci XXXXX. Dosáhl rozumové a mravní dospělosti, aby mohl rozpoznat protiprávnost činu pro společnost a své jednání ovládat. V obecné rovině je schopnost ovládnutí impulzivity a agresivity na dostatečné úrovni přiměřeně věku. Ve vztahu k vyšetřované události došlo k jednorázové dekompenzaci v podmínkách prodloužených protiepidemických opatřeních spojených dlouhou sociální frustrací a absencí sociálních kontaktů. Na to nasedala touha vidět se se svou dívkou po delší době. Nelze opominout možný lehký psychologický abstinenci syndrom při plánované abstinenci. Vlivem všech těchto faktorů došlo k nezvládnutelnému afektu s impulzivním násilným jednáním. Tento krátký stav rychle odezněl, hned si uvědomil, co se stalo, jednal ve prospěch zraněné matky. Mladistvý nevyžaduje žádnou formu ochranné léčby, není bezprostředně nebezpečný sobě nebo svému okolí, bude ale vyžadovat odbornou psychologickou pomoc ke zvládnutí vztahů v rodině a je vhodná systematizovaná

psychoterapie ke zvládnutí ...XXXXX...; Znalec není schopen předjímat chování mladistvého po propuštění z vazby, resp. výkonu trestu. Mladistvý je schopen účasti v trestním řízení bez omezení a je schopen chápat jeho smysl v plném rozsahu.

9. Ze závěru psychologické části znaleckého posudku vyplynulo, že aktuální testový profil osobnosti vyjadřuje u mladistvého znaky XXXXX (*údaje o zdravotním stavu, zjištění a závěry znaleckého posouzení byly s ohledem na věk mladistvého anonymizovány*)..... XXXXX pochází z úplné rodiny vlastních rodičů, ve které vyrůstá společně se starší sestrou, studentkou XXXXX. Rodinné prostředí na základě anamnestických dat nese znaky stability a dostatečné prosociální motivovanosti, rodina celkově není navenek ničím nápadná. ....XXXXX..... Vztahy s rodiči jsou přátelské a kamarádské a nepostrádají podporu a empatii. ....XXXXX... Rodina, která není obrazem delikventního kulturního vzorce, mu umožnila dostatečně si osvojit základní repertoár prosociálního chování, který dává předpoklady pro úspěšnou resocializaci.
10. Oba znalci uzavřeli, že nejsou schopni předvídat chování mladistvého na svobodě. V době vyšetření netrpěl žádnou duševní poruchou, nebyl bezprostředně nebezpečný sobě či svému okolí. Při eventuálním propuštění na svobodu ke zvládnutí současné krizové a potencionálně rizikové situace bude vyžadovat odbornou psychologickou pomoc. K tomu je vhodný dohled probační a mediační služby. Pro futuro je vhodná systematizovaná psychoterapie k zvládnutí současného stavu, XXXXX.... Mladistvý nevyžaduje žádnou formu ochranné léčby.
11. U hlavního líčení bylo dále provedeno ve smyslu § 213 odst. 1 trestního řádu dokazování listinnými důkazy, a to vyčíslením škody XXXXX (č. l. 54-67, 574-576), výchovnými zprávami OSPOD na mladistvého (č. l. 477-479, 574-576), zprávou školy na mladistvého (č. l. 481), opisem rejstříku mladistvého (č. l. 581).
12. Dalšímu návrhu obhajoby na doplnění dokazování, a to výsledkem bývalé učitelky mladistvého ze základní školy, výsledkem psychologů Vazební věznice XXXXX, doplnění zprávy Probační a mediační služby a zprávy od současného ošetřujícího psychologa mladistvého soud nevyhověl, když bylo zřejmé, že tyto důkazy byly zaměřeny zejména na osobu a osobnost mladistvého jak v minulosti, tak v současné době, a soud dospěl k závěru, že tato otázka byla beze zbytku osvětlena dokazováním již v hlavním líčení provedeným.
13. Soud tak po poté, co ve smyslu § 206d trestního řádu upustil od dokazování skutečností uvedených ve skutkové větě podané obžaloby a poté, co následně dokazování doplnil shora uvedenými důkazy, vzal za plně prokázané, že skutkový děj se odehrál tak, jak je popsáno ve výrokové části tohoto rozsudku, že tento skutek je proviněním a toto provinění spáchal právě mladistvý XXXXX.
14. Oproti podané obžalobě soud při zachování totožnosti skutku upravil znění skutkové o popis části jednání mladistvého, které následovalo bezprostředně po útoku na poškozenou, a které vzal jednoznačně prokázané z výpovědi mladistvého z přípravného řízení a výpovědi poškozené u hlavního líčení, a sice že do příjezdu záchranné služby mladistvý držel poškozené ruku na bodné ráně, aby zastavil krvácení, a rovněž tak o vyjádření subjektivní stránky jednání mladistvého k případnému způsobenému následku, tedy toho, že si musel být vědom, že ve skutkové větě popsaným útokem může způsobit smrt poškozené. Tuto skutečnost má soud za prokázanou nejen ze závěrů znaleckého posudku k duševnímu stavu mladistvého, stran jeho relativní přičetnosti, ale zejména z jeho samotného doznání v rámci výpovědi v přípravném řízení.
15. Lze tedy uzavřít, že se mladistvý skutečně dopustil žalovaného jednání, které bezprostředně směřovalo k tomu, aby jiného úmyslně usmrtil, a to minimálně v úmyslu eventuálním, kdy musel s případným následkem být srozuměn, avšak k dokonání činu nedošlo. Přesto se soud s právní kvalifikací jednání mladistvého ve smyslu § 140 odst. 1 trestního zákoníku ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, tedy jako provinění vraždy, neztotožnil.
16. Podle § 21 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku trestní odpovědnost za pokus trestného činu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně upustil od dalšího jednání, směřujícího k dokonání trestného činu, a

odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněném trestním zákonem z podniknutého pokusu trestného činu. Podle § 21 odst. 5 trestního zákoníku ustanovením odst. 3 a 4 není dotčena trestní odpovědnost pachatele za jiný dokonaný trestný čin, který již jednáním uvedených v odstavci 1 spáchal.

17. V daném případě bylo prokázáno, že mladistvý ihned poté, co způsobem ve skutkové větě popsaným zaútočil na svou matku, na její žádost vyhledal souseda, svědka XXXXX, který poté přivolal odbornou pomoc, a mezitím se snažil zabránit vykrvácení své matky tím, že jí na ráně držel ruku. Je nepochybné, že pokud by mladistvý chtěl svůj letální útok na svou matku dokončit, nic mu v tom nebránilo. Mohl ji buď zasadit další rány nožem, případně mohl z místa činu pouze odejít a ponechat ji svému osudu. Je nepochybné, že bez specializované odborné pomoci, která byla poškozené včas poskytnuta, by tato zemřela. Dle soudu tak jde o typický případ od dobrovolného upuštění od tzv. ukončeného pokusu ve smyslu § 21 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku. Bezpečně bylo zjištěno, že jednání mladistvého bylo způsobitelné přivodit smrt poškozené. Následné jednání mladistvého pak nelze popsat jinak než jako dobrovolný aktivní zásah k odvracení vzniklého nebezpečí. Soud připomíná, že obecně při posuzování této otázky nelze stanovit míru aktivity pachatele, ale je nutno individuálně hodnotit, jaké nezbytné kroky učinil, zda byly dostačující a v příčinné souvislosti s odvracením nebezpečí. Podmínkou pak je, že rozhodnutí pachatele upustit od dokonání trestného činu musí být trvalé, konečné (viz např. R 27/1987). Jednání mladistvého všechny uvedené podmínky splňuje, a to i s přihlédnutím k psychickému šoku, ve kterém se prokazatelně sám po útoku na svou vlastní matku nacházel. Že pak jeho jednání bylo účinné, tedy schopno zabránit škodlivému následku, vyplývá ze samotné skutečnosti, že poškozená jeho útok přežila.
18. S ohledem na skutečnosti uvedené v předchozím odstavci tak soud dospěl k závěru, že jednání mladistvého není možno kvalifikovat jako žalované provinění vraždy dle § 140 odst. 1 trestního zákoníku ve stádiu pokusu dle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, ale v intencích § 21 odst. 5 trestního zákoníku jako dokonané provinění těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 trestního zákoníku. Jednáním ve skutkové větě rozsudku popsaným mladistvý mj. poškozené zasáhl střední lalok pravé plic, což nepochybně nutno hodnotit jako poškozené důležitého orgánu /§ 122 odst. 2 písm. e) trestního zákoníku/, tedy jako těžkou újmu na zdraví, a to i přesto, že bylo zjištěno, že poškozená nebyla citelně omezena v obvyklém způsobu života po delší dobu. Pokud mladistvý co do subjektivní stránky jednal minimálně v úmyslu eventuálním ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku i ve vztahu k původně žalovanému provinění vraždy dle § 140 odst. 1 trestního zákoníku, tím více tento úmysl mít musel a měl i ve vztahu k provinění těžkého ublížení na zdraví dle § 145 odst. 1 trestního zákoníku. Musel být srozuměn, že takovým svým jednáním ohrozí či poruší zájem společnosti na ochraně zdraví každého jednotlivce.
19. K osobě mladistvého soud zjistil, že je svobodný, bezdětný, má základní vzdělání, v současné době je stále formálně studentem XXXXX. Mladistvý dosud nebyl v evidenci OSPOD, v minulosti nevykazoval žádné výchovné problémy. Mladistvý nemá záznam v evidenci přestupců dle místa bydliště ani v opise Rejstříku trestů ČR. Mladistvý je za své jednání trestně odpovědný, v době činu dosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat protiprávnost a ovládat své jednání, je schopen chápat smysl a účel trestního řízení (§ 5 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, dále jen ZSM), jak vyplývá ze shora citovaného znaleckého posudku.
20. Při ukládání opatření mladistvému vyšel soud jednak z povahy jím spáchaného provinění a z konkrétního stupně jeho závažnosti, jakož i z dalších kritérií uvedených v § 38 odst. 1 a § 39 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku a § 9 odst. 1 ZSM. Mladistvý byl ohrožen uložením trestního opatření odnětí svobody dle sazby v § 145 odst. 1 trestního zákoníku po moderaci dle § 31 odst. 1 ZSM, tedy v trvání 1 roku až 5 let. Mladistvému výrazně polehčovalo, že se ke spáchání provinění od počátku doznával /§ 41 písm. l) trestního zákoníku/, vedl před spácháním trestného činu řádný život /§ 41 písm. p) trestního zákoníku/, trestného činu upřímně litoval /§ 41 písm. o) trestního zákoníku/ a zejména, že spáchal trestný čin poprvé a pod vlivem okolností na něm nezávislých /§

41 písm. a) trestního zákoníku/. Jak vyplývá ze závěrů znaleckého posudku, zásadním spouštěčem jednání mladistvého bylo jeho osobnostní nastavení, které je vrozené a na kterém nenese vinu v kombinaci společně s dalšími okolnostmi objektivní povahy (protiepidemická opatření, on-line výuka a z toho vyplývající sociální frustrace). Nejde sice o okolnost, která by jednání mladistvého omlouvala či která by jej snad dokonce vyvínovala, jde však o polehčující okolnost nejvýznamnější. Na druhou stranu jako k okolnosti přitěžující soud musel přihlídnout k tomu, že mladistvý čin spáchal vůči osobě blízké, tedy své vlastní matce /§ 42 písm. h) trestního zákoníku/. Po zvážení všech uvedených okolností soud považuje odpovídající uložení trestního opatření na polovině zákonné výměry, tedy v trvání 3 roků. Bez ohledu na konečnou právní kvalifikaci jednání mladistvého, vztažení ruky na život vlastního rodiče je již historicky nutno pokládat za jeden z nejzavrhovanějších zločinů, kterého se pachatel může dopustit. Ani přes tuto okolnost však soud nedospěl k závěru, že by byly splněny podmínky § 31 odst. 1 ZSM pro přímý výkon uloženého trestního opatření, naopak má za to, že zde je ještě reálná a poměrně i vysoká naděje, že účelu uloženého trestního opatření bude dosaženo i bez jeho přímého výkonu, pokud budou mladistvému současně na zkušební dobu, která mu byla uložena v maximální výměře dle § 81 odst. 1 a § 33 odst. 1 ZSM v trvání 3 let, uložena i další opatření výchovná. Tímto opatřením je zejména dohled probačního úředníka ve smyslu § 15 odst. 1, 2 písm. a) ZSM, který bude chování mladistvého ve zkušební době nejen podrobně monitorovat, ale může a bude mu jistě nápomocen v jeho dalším osobnostním a profesním směřování a v plnění dalších výchovných opatření. Dalším výchovným opatřením ve smyslu § 15 odst. 1, 2 písm. c), § 18 odst. 1 písm. e) ZSM je pak povinnost mladistvého ve zkušební době podmíněného odsouzení podle svých sil nahradit způsobenou škodu, o které bylo rozhodnuto v adhezním řízení ve vztahu k XXXXX. Konečně pak mladistvému na zkušební dobu podmíněného odsouzení bylo uloženo dle § 15 odst. 1, 2 písm. c) a § 18 odst. 1 písm. g) ZSM výchovné opatření a výchovná povinnost, aby se ve svém volném čase podrobil psychologickému poradenství nebo terapeutickému programu. Ostatně sám mladistvý po propuštění z vazby již dobrovolně psychologickou pomoc vyhledal.

21. V adhezním řízení se s nárokem na náhradu škody, spočívajícím v uhrazených nákladech za poskytnutou zdravotní péči poškozené XXXXX připojila XXXXX, a to v částce 229.185,- Kč. Jelikož poškozená uplatněný nárok řádně vyčíslila a tento důkaz byl proveden u hlavního líčení, soud jej shledal zcela důvodným a poškozené nárok vůči mladistvému přiznal a tomuto uložil, aby jí danou částku zaplatil (§ 55 zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci, soudu pro mládež prostřednictvím Krajského soudu v Brně, soudu pro mládež.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce; toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel, partner a druh. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti (mladistvý), může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a jeho obhájce.

Odvolání se podává u soudu, proti jehož rozsudku směřuje, a to do osmi dnů od doručení opisu rozsudku.

Jestliže se rozsudek doručuje jak obžalovanému, tak i jeho obhájci a zákonnému zástupci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději.

Ostatním osobám vyjmenovaným shora, s výjimkou státního zástupce, končí lhůta tímž dnem jako obžalovanému.

Opravný prostředek ve prospěch mladistvého může podat, a to i proti jeho vůli, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí; lhůta k podání opravného prostředku mu běží samostatně (§ 72 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže).

Osoba, oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku, může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí (§ 246 odst. 1, odst. 2 tr. ř.).

Odvolání musí být v zákonné lhůtě, případně v další lhůtě určené předsedou senátu odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou rozsudku nebo řízení, které mu předcházelo, vytýkány. Státní zástupce je povinen uvést, zda odvolání podává ve prospěch či neprospěch obžalovaného (§ 249/ 1,2 tr.ř.).

Odvolacím soudem bude odmítnuto odvolání, které nesplňuje náležitosti obsahu odvolání (§ 253 odst. 3 tr.ř.).

V Brně dne 16. června 2021

Mgr. Adam Kafka v. r.
předseda senátu